

תוכן העניינים:

הקדמה

7

שער ראשון: מושגי יסוד: מדינה, עם, אזרח

8

פרק א: מאפייניה של מדינה

8

- 11 .1 שטח (טריטוריה) המדינה
- 20 .2 אוכלוסייה
- 22 .3 שלטון
- 23 .4 ריבונות

פרק ב: על קבוצות, עמים, לאומים ומדינות

26

- 26 .1 אני, הקבוצה והלאום
- 29 .2 איך לאום נולד? איך מופיעה לאומיות?
- 31 .3 אר"ם, לאום ומימוש הזכות להגדרה עצמית
- 34 .4 הקמתן של מדינות לאום
- 35 .5 לאומים שונים ומדינה אחת

פרק ג: על האזרחות

39

- 40 .1 מהי אזרחות?
- 43 .2 אזרחות - זכויות וחובות
- 46 .3 האם לכל בני האדם יש אזרחות?
- 52 .4 התנאים לקבלת אזרחות בישראל

פרק ד: שייכות לאומית, שייכות אזרחית ומה שביניהן...

54

- 58 .1 שייכות לאומית
- 61 .2 שייכות אזרחית
- 65 .3 בין השתייכות לאומית להשתייכות אזרחית

שער שני: ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית

69

פרק א: ישראל - מדינת הלאום היהודי

70

- 73 .1 מגילת העצמאות
- 81 .2 ביטויים המייחדים את מדינת הלאום היהודי

פרק ב: "מדינה יהודית ודמוקרטית"

95

- 95 .1 דעות שונות על אופייה של מדינת ישראל
- 102 .2 תרבות פוליטית-דמוקרטית בישראל

שער שלישי: המשטר הדמוקרטי: הרעיון ויישומו

105	
105	חלק ראשון: ערכי המשטר הדמוקרטי
107	פרק א: הדמוקרטיה כמסגרת למימוש ערכים אנושיים
108	1. הערכים המרכזיים שעליהם מבוססת הדמוקרטיה
124	2. זכויות אדם - זכויות טבעיות
136	פרק ב: זכויות האזרח במדינה דמוקרטית
137	1. הזכות לחופש הדעה והביטוי
140	2. הזכות לבחור ולהיבחר
141	3. הזכות לחופש ההתארגנות
143	פרק ג: זכויות חברתיות
144	1. מהן הזכויות החברתיות?
147	2. זכויות חברתיות בישראל
151	חלק שני: עקרונות והסדרים במשטר הדמוקרטי
153	פרק א: עקרון שלטון העם
154	1. עקרון שלטון העם - רעיון הדמוקרטיה הישירה
157	2. דמוקרטיה ייצוגית (שלטון יציג)
158	3. במה מתבטא שלטון העם בדמוקרטיה?
180	פרק ב: עקרון הכרעת הרוב וזכויות המיעוט
181	1. החשיבות של עקרון הכרעת הרוב
183	2. הסכנות הטמונות בהכרעת הרוב
188	פרק ג: עקרון שלטון החוק
188	1. החוק כביטוי לעקרונות של צדק
189	2. החוק מאפשר את קיום הסדר החברתי
193	3. עקרון השוויון בפני החוק
194	4. יחסיותו של עקרון שלטון החוק
200	פרק ד: עקרון הגבלת השלטון
201	1. עקרון הפרדת רשויות
208	2. האופוזיציה
209	3. מוסד מבקר המדינה
211	4. דעת קהל

- 213 חלק שלישי: כלי תקשורת ההמונים במשטר הדמוקרטי
214 1. זכות הציבור לדעת, חופש המידע והתקשורת
216 2. תפקידי התקשורת במשטר דמוקרטי

- 223 חלק רביעי: הדמוקרטיה בהשוואה למשטרים לא דמוקרטיים
224 1. ההבדלים בין משטרים דמוקרטיים לבין משטרים לא דמוקרטיים
229 2. הגבלת זכויות האדם והאזרח במשטרים דמוקרטיים

- 236 חלק חמישי: להיות אזרח בחברה דמוקרטית
238 1. חשיבותה של המודעות האזרחית
240 2. ממודעות אזרחית לפעילות אזרחית

שער רביעי: יישום עקרונות המשטר הדמוקרטי בישראל

- 251 פרק א: הרשות המחוקקת - הכנסת
252 1. שיטת הבחירות לכנסת
254 2. אופן עבודת הכנסת
259 3. תפקידי הכנסת וחבריה
261 4. זכויות חברי הכנסת
270

- 272 פרק ב: הרשות המבצעת - הממשלה
274 1. כיצד מוקמת הממשלה במדינת ישראל?
277 2. הרכב הממשלה ותפקידיה
282 3. אחריות חברי הממשלה
284 4. סיום כהונת הממשלה וכינונה של ממשלה חדשה

- 287 פרק ג: הרשות השופטת
287 1. מהי הרשות השופטת?
290 2. הרשות השופטת ושמירה על החוק
292 3. מי יכול להיות שופט?
294 4. מערכת בתי המשפט בישראל

- 301 פרק ד: נשיא מדינת ישראל
301 1. מהי הנשיאות?
304 2. סמכויותיו של הנשיא במדינת ישראל ותפקידיו

- 308 פרק ה: השלטון המקומי
310 1. סוגי השלטון המקומי, הרכבם ואופן מינויים
311 2. תפקידי השלטון המקומי
312 3. סמכויות השלטון המקומי
313 4. הפיקוח על השלטון המקומי ומקורות הסמכות שלו

317	פרק ו: מוסדות פיקוח וביקורת
318	1. מבקר המדינה
322	2. נציבות תלונות הציבור
324	3. היועץ המשפטי לממשלה
324	4. נגיד בנק ישראל

שער חמישי: החברה בישראל - יחסים בין קבוצות חברתיות

329	מבוא
-----	-------------

332	פרק א: יחסי יהודים-ערבים
333	1. מרוב למיעוט - רקע היסטורי
335	2. זהותם המורכבת של אזרחי ישראל הערבים
338	3. על הקשר שבין זהות, תחושת שייכות ואפליה
342	4. יחסי ערבים-יהודים כיום

345	פרק ב: יחסי חילונים-דתיים
345	1. עמדות הציבור הישראלי בענייני דת ומסורת
346	2. היחסים בין דתיים לחילונים לאורך השנים
347	3. יחסי דת ומדינה בישראל
349	4. מחלוקת בתחום יחסי דת ומדינה

360	פרק ג: יחסי עדות בישראל
361	1. עדות ישראל - רקע
364	2. העליות השונות - רקע ונתונים
365	3. מרכיביו של המתח בין עדות בישראל
372	4. העליות מאתיופיה ומברית המועצות לשעבר
374	5. מבט לעתיד - מתחים עדתיים בחברה דמוקרטית

377	פרק ד: פערים כלכליים-חברתיים בישראל
378	1. מהו פער כלכלי - חברתי?
380	2. מדוע נוצרים פערים כלכליים?
385	3. מדיניות הרווחה בישראל
388	4. התוצאות של הפערים הכלכליים

394	דברים לסיום
-----	--------------------